

Examensarbete
Kandidatnivå
KMuJz
2009

Maria Engström Höglund

So much more

Skriftlig del till konstnärligt examensarbete
Inspelningsprojekt

Handledare: Ragnhild Sjögren
Musikalisk Handledare: Pål Svenre

Konstnärlig kandidatutbildning Musiker Jazz
Institutionen för jazz

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Tack	3
Bakgrund	4-6
Musikaliska förebilder	6
Bakgrund till examensarbetet	7
Arbetets syfte	8
Komponerandet	8
Låtarna	9-11
Stop for a while	
Take me far away	
There´s so much that we don´t know	
Would you	
So much more	
Det praktiska	11
Reflektioner	11-13
Referenslitteratur	14
Bilaga 1	15-19
Texter	

Tack

Till min man Joel som alltid stöttar mig.

Till Kristian Kraftling för ditt engagemang och din kreativitet samt fantastiskt pianospel

Till Johan Elander för tekniska råd och för ditt fina gitarrspel

Till Aron Mellergård för grymt trumspel och många roliga citat från inspelningen

Till Henrik Linder för ditt svängiga basspel och goa attityd

Till Paul Svenre, min handledare, för din erfarenhet och kompetens som hjälpte mig i mitt arbete

Till Jonas Forsberg för mixning

Till Doug Harrington för tips och idéer kring det engelska språket

Till Julia Nilsson för att du har delat med dig av din röst

Bakgrund

Musik har alltid varit en viktig del i mitt liv. Jag föddes och är uppväxt i Örebro och redan som spädbarn började jag sjunga, och innan jag kunde prata låg jag och nynnade på ”Bä bä vita lamm”.

Min mamma sjöng alltid och spelade med oss barn, hon älskade musik och det smittade av sig på oss. Jag har två bröder som också spelar, den ena är gitarrist och den andra trummis. Mamma sjöng och spelade gitarr och hon skrev även egen musik, så det var mycket musik omkring mig under hela uppväxten.

Det var inte bara sången som intresserade mig utan även pianot, så jag började spela piano när jag var 6 år, först med privatlektioner och sen när jag var 10 år började jag kulturskolan. Jag spelade mestadels klassiskt piano hos min lärare där. Men när jag satt hemma och spelade lärde jag mig ackord och jag fick lite lektioner av min farbror som är pianist och då lärde jag mig mer brukspiano, att spela ackord och kompa.

Jag är uppvuxen i frikyrkan och där var det mycket sång och musik och jag började tidigt sjunga i kör.

En händelse som nog var ganska avgörande för vilken inriktning mitt liv skulle ta var valet av högstadieskola. Jag sökte till musikklass på Mikaelsskolan i Örebro där de vänner som jag umgicks mycket med då inte skulle gå. Så jag var väldigt skeptisk om jag skulle gå där eller inte.

Då sa min pappa att jag kunde ju i alla fall prova en termin och sen byta tillbaka om jag inte trivdes. Min pappa förstod att om jag väl började i musikklassen så skulle jag bli kvar där.

Och han fick rätt, och det är jag väldigt glad för idag!

Där tog mitt liv en riktning som jag inte fått om jag hade valt den andra skolan.

I den nya klassen på Mikaelsskolan tog musiken mycket plats och eleverna älskade musik så jag fick många musikaliska upplevelser därifrån. Samt att jag började umgås med folk som hade en annan inriktning på sina liv och det var nog väldigt bra för mig.

Efter högstadiet var det inte så svårt att välja inriktning inför gymnasiet. Jag funderade lite på om jag kanske skulle gå natur eller nåt liknande så jag kunde läsa till läkare efter gymnasiet, och få ett ”riktigt” jobb. Men jag kände att jag ville fortsätta med musikstudierna, så det blev det estetiska programmet.

Under gymnasietiden var det mycket musik och den tiden formade mig nog ännu mer som människa än högstadietiden. Det var mycket konserter och väldigt mycket fokus på musiken. Jag började även en musikallinje på kulturskolan så det var sång och dans för hela slanten. Den inriktningen var bra för mig då för att man fick agera och stå på scenen och man fick vara mer uttrycksfull inom den genren.

Det var också på gymnasiet jag började ta sånglektioner, både på skolan där jag hade en klassisk sångpedagog och på kulturskolan där jag hade en mer afroinriktad sångpedagog. Det var roligt att sjunga klassiskt men jag kände aldrig att det var riktigt min grej.

Jag upplever att det var flera tekniska saker som grundlades där och som inte bara var bra. Det är en hel del saker som jag har fått lära om som jag inte fick någon handledning i hur man skulle göra.

Ett exempel är bröstregister i högt läge, det fick man ju höra att det var skadligt och man skulle helst inte sjunga i bröstregister över ettstruket A, vilket jag idag inte håller med om. Men det fanns ingen kunskap om hur man skulle sjunga på ett sånt sätt så skonsamt som möjligt och då blev jag ganska ofta sliten och trött i rösten.

Jag sjöng även en hel del gospel bl.a. i ”Joybells” och i slutet av gymnasiet satte jag och ett kompisgäng ihop en egen gospelgrupp som vi kallade ”Fishermans friends”. Vi var ute och spelade en del runt om i Sverige och det var väldigt roligt.

Efter gymnasiet blev det Stockholm och Betel folkhögskola. Det var två väldigt lärorika och roliga år, men också ganska jobbiga med prestationsångest och mycket funderingar kring sin kapacitet och rädsla för att inte räcka till.

Mitt första år gick jag musiklinjen och det andra året kom jag in på afroensemble linjen. Då fick självförtroendet en kick men man kände också mer av pressen på att man måste vara grym.

Det var under den här tiden som jag upptäckte jazzen. Jag hade inte sjungit jazz innan och hade ingen direkt relation till den genren. Men jag började sjunga en hel del jazz under de två åren och jag tyckte det var jätteroligt och jag gick in väldigt mycket för det. Jag upplevde att jazzen var mycket friare än mycket av det jag hade sjungit innan. Inom jazzen fanns det större utrymme att göra sina egna tolkningar och fraseringar på ett sätt som jag inte hade upplevt tidigare. Det var väldigt inspirerande och befriande att låta den egna musikaliteten och känslan få styra hur man sjöng en låt. Den inställningen till musik smittade även av sig på andra genrer och jag kände mig friare att tolka inom andra genrer också.

Det var också under året på afroensemblelinjen som jag fick den bästa ensembleundervisningen som jag har fått i hela mitt liv! För det första var det väldigt givande att spela men en och samma ensemble i ett år och repa flera gånger i veckan och för det andra hade jag väldigt bra lärare. Jag kände att undervisningen var en utmaning, vi gick igenom många olika genrer och vi fick uppgifter som var jobbiga och svåra men väldigt utvecklande. Så tiden på Betel är jag väldigt nöjd med, både musikaliskt men också socialt, några av mina bästa vänner är från tiden på Betel.

Tanken på att söka Musikerprogrammet på Musikhögskolan återkom mer frekvent men det var drömmar man bara såg i stjärnorna efter. Men jag bestämde mig iallafall för att söka Musikhögskolan, så jag sökte till både Stockholm, Göteborg och Örebro. Sökningarna gick ganska bra och jag gick vidare överallt men sen kunde man inte göra annat än att vänta... Den dagen då brevet kom var jag så nervös som jag aldrig varit...! Det hade gått bra på alla ställena och framförallt hade jag kommit in på ”Ackis”, jag trodde inte att det var sant!

Så jag började på Kungliga Musikhögskolan...

Under utbildningen på Musikhögskolan har det hänt väldigt mycket. Jag har växt mycket både som person och musiker. I början var det kul med jazzen på skolan men ganska snart blev jag trött på det, jag upplevde att det bara skulle vara så svårt som möjligt och de fina jazzlåtar och melodier som jag hade fastnat för spelades aldrig, utan bara fritt och konstigt. Jag upplevde inte heller att man fick några konkreta uppgifter på ensemblelektionerna och aldrig någon egentlig feedback så det var tyvärr inte så utvecklande.

Däremot var sångundervisningen väldigt bra och jag har fått mycket olika inputs från olika lärare och det har varit utvecklande.

Jag har under hela mitt liv sjungit väldigt mycket olika sorters musik, olika genrer och stilar. Och när jag kom till Ackis kände jag att alla hade sin nisch och visste precis vad de ville göra. Och det visste inte jag...

På skolan var jag hon som sjöng mer beat, pop och rock. Och utanför skolan var jag hon som sjöng mycket jazz och jag visste nog inte själv vem jag var musikaliskt och vem jag ville vara. Jag kände fortfarande ett behov av att pröva mig fram musikaliskt och tyckte att det var roligt att spela olika genrer och stilar, så jag fortsatte med det.

Jag började även skriva egen musik och kände att det var väldigt skönt att skriva. Även fast jag gjorde olika saker musikaliskt i andra sammanhang så var ändå det jag skrev mitt eget och det kändes väldigt bra.

I början av utbildningen så träffade jag Sara Borch och hon behärskade tekniska saker som jag kände att jag saknade i mitt uttryckssätt och som jag gärna ville jobba med. Framförallt saknade jag kraft och höjd i bröstregistret vilket begränsade mig musikaliskt, det fanns så mycket jag ville sjunga men som jag inte kände att jag behärskade. Så jag började ta lektioner för henne och det gav mig jättemycket. Jag kände då att det finns inga begränsningar för vad man kan uppnå, man kan om man bara övar och vill, och vågar utmana sin röst!

Utöver alla utbildningar jag har gått så har musicerandet utanför skolan med vänner varit väldigt viktigt. När man har satt ihop olika konstellationer och band och provat sig fram. Något som alltid var varit viktigt för mig inom musiken är känslan, att beröra dem som lyssnar och verkligen ge av sig själv. Och man hoppas ju alltid att det når fram...

Musikaliska förebilder

Jag började tidigt lyssna på Michael Jackson, han var min första stora idol! Och det är han fortfarande, jag har fått många musikaliska kickar av hans musik. Jag minns att jag köpte alla skivor som han hade gjort och kunde alla låtar, även fast jag i början inte förstod språket, jag var nog runt åtta när jag började lyssna på honom.

Som liten lyssnade jag även mycket på Carola och jag stod i vardagsrummet och sjöng med och försökte matcha hennes röst.

En sångerska och låtskrivare som har följt mig och inspirerat mig nu i 10 års tid är Nichole Nordeman. Hennes musik har verkligen betytt mycket i mitt liv och på nåt sätt varit stöttande i olika perioder.

Rent harmoniskt upplever jag hennes låtar som väldigt intressanta, hon använder sig ofta av väldigt snygga ackordföljder eller utmärkande melodier eller teman.

Hon skriver även såna fantastiska texter och så fina låtar och om jag var tvungen att bara välja en sångerska att lyssna på resten av mitt liv så skulle det bli hon.

Några andra inspirationskällor är Natasha Bedingfield som har en grym röst på ett lite hest och raspigt sätt som jag tycker är väldigt snyggt. Hon sjunger även bra live och det är så roligt att lyssna på tycker jag.

Imogen Heap är en sångerska och musiker som är väldigt speciell och har ett unikt sound, oförutsägbara låtar och är inspirerande rent produktionsmässigt. På hennes skiva "Speak for yourself" har hon spelat in allt själv och gjort allt själv på skivan, förutom ett trumspår om jag inte missminner mig, och det är så coolt och inspirerande. Att det finns olika sätt att göra saker på, att man inte behöver följa ett visst mönster. Att man som tjej kan ta för sig mer och våga lite på att man kan, att man inte bara är sångerska utan att man också kan göra andra saker och våga gå utanför ens komfortzon.

Sheryl Crow är en annan sångerska som jag tycker mycket om och det är mycket för hennes sätt att sjunga och skriva musik. Rent genre mässigt är hennes musik mer ren pop/rock om man jämför med föregående exempel som har mer elektroniska inslag och fler ”overkliga” ljud. Hennes musik känns mer avskalad och clean även om det är distade gitarrer med.

Här är en länk där man kan lyssna på Nichole Nordeman..

www.nicholenordeman.com

<http://www.myspace.com/nicholenordeman> Speciellt ”Finally free” och ”Legacy”

Här är även några låtar med Imogen Heap som är inspirerande.

<http://www.myspace.com/imogenheap> speciellt ”Hide and seek” och ”Headlock”

Här är även vidoen för ”Headlock”

http://www.youtube.com/watch?v=eKZsZkH_MJc

Här ä några favoriter med Sheryl Crow.

<http://www.youtube.com/watch?v=bVF3dGSEeLU>

http://www.youtube.com/watch?v=pn3TWvmT_w0

Här är några låtar med Natasha Bedingfield.

<http://www.myspace.com/natashabedingfield>

<http://www.youtube.com/watch?v=WGpnJZPApS0&feature=related>

Bakgrund till examensarbetet

Musik har som sagt alltid varit en stor del av mitt liv, men det är först för ca 5 år sen som jag började skriva egen musik. Visst skrev jag någon enstaka låt under tonåren men jag fastnade aldrig riktigt för det. Men sen började en längtan växa fram efter att berätta egna berättelser med mina egna ord och inte bara låna andras.

Jag har även känt att jag vill spela in mina låtar och få inspelningar som jag är nöjd med och som jag kan använda på olika sätt. Så jag har använt de senaste projekten på skolan till att spela in min musik. Därför kändes det självklart när det blev dags för examensarbete att jag skulle spela in.

Under mitt förra projekt frågade jag Aron Mellergård och Henrik Linder om de ville vara med och spela in min musik. Jag hade haft countryensemble med dem och tyckte att de var väldigt trevliga och duktiga så det kändes väldigt kul om de ville vara med. Jag frågade även några goda vänner: Kristian Kraftling, Johan Elander och Julia Nilsson som jag hade spelat en hel del med innan, om de ville vara med, och det ville de. Det blev ett härligt gäng och det funkade bra så inför detta arbete kändes det självklart att ha med dem igen.

Jag frågade även Pål Svenre om han ville vara handledare för mitt arbete. Jag hade haft honom som lärare i en inspelningskurs på skolan och kände att det vore kul om han ville handleda mitt arbete. Han sa ja och vi träffades i början av vårterminen och gick igenom mina låtar och han kom med tips och idéer.

Arbetets syfte

Mitt syfte med examensarbetet är att spela in så många av mina låtar som jag hinner och få inspelningar som jag är nöjd med. Först och främst sångmässigt, att det är uttrycksfullt, berörande, varierat och dynamiskt både fraseringsmässigt men också med olika sound och klanger. Att inspelningarna rent produktionsmässigt känns fräscha med spännande ljud och sound.

Komponerandet

När jag skriver musik har jag ingen tydlig mall eller tillvägagångssätt som jag följer. Ofta händer det att jag får små fraser till mig när jag är ute och går eller sitter på t-banan och då brukar jag spela in idéerna lite tyst på min mp3 spelare.

Jag vet inte hur många låtidéer jag har i olika mappar på datorn, men det är väldigt bra att ha dem inspelade annars skulle jag inte komma ihåg dem.

Det händer även titt som tätt att jag vaknar på natten och har en melodi eller text i huvudet och då brukar jag spela in den på telefonen. Några gånger har jag inte orkat utan intalat mig själv att jag kommer komma ihåg det på morgonen, men det gör jag aldrig. Så nu brukar jag spela in allt, man vet aldrig om det kommer bli någon nyckelfras i någon låt.

Om jag medvetet ska sätta mig och skriva musik sätter jag mig oftast vid pianot och spelar och improviserar och oftast hittar jag någon ackordföljd eller melodislinga som jag fastnar för. Till en början sjunger jag vilka ord som helst, vad som kommer till mig, och ofta kommer jag då på vad jag vill att låten ska handla om. Jag skriver väldigt sällan texten först utan det är oftast den musikaliska idén som kommer först eller någon sorts kombination av text och melodi.

Ibland är det befriande att sitta med gitarren istället för vid pianot för när jag spelar piano vet jag alltid vad jag gör, jag ser exakt vilka ackord jag tar och där har jag ett mycket tydligare mönster än när jag spelar gitarr. Gitarren kan man stämma om och där ser jag inte alls på samma sätt vad jag spelar. Det är väldigt bra för ofta dyker det upp idéer som förmodligen inte skulle ha dykt upp om jag satt vid pianot.

Jag spelar alltid in när jag skriver musik, så att jag inte ska glömma något, och det gjorde jag faktiskt redan från början när jag började skriva musik. Ibland kan det faktiskt komma en riktigt bra textrad när man bara "blajsjunger" och då är det bra att ha den inspelad. Sedan när låten börjar bli klar låter jag den vila någon dag eller så för att sedan lyssna på den och känna efter hur jag känner när jag lyssnar på den. Och efter det gör jag justeringar om jag känner att det behövs.

En bok som jag har läst och inspirerats mycket av är Julia Camerons "Öka din kreativitet - den artistiska vägen".

Det är en bok där man får lära sig att frigöra sig från blockeringar som hämmar skapandet. Författaren menar på att konkurrens, prestationskrav och stress gör att vi förlorar barnets naturliga kreativitet. Hon skriver även att alla människor egentligen är kreativa.

På ett par ställen står det så här: "Vi är själva varelser och vi förväntas i vår tur fortsätta skapandet genom att själva vara kreativa" och "Vägran att vara kreativ är en viljeakt och det strider mot vår sanna natur".

Boken är en 12 veckors kurs där man får olika uppgifter som leder till att kreativiteten lättare får flöda fritt. Bland annat ska man skriva morgonsidor varje dag, tre handskrivna sidor där man bara skriver utan att tänka, precis vad som helst och det ska man inte bedöma och inte heller läsa efteråt. Det är faktiskt väldigt befriande!

Jag har inte gjort alla uppgifter än så jag är inte klar med kursen men hittills har de tankesätt och det boken vill säga berört mig mycket och jag är förväntansfull inför vad som kan hända om man fortsätter att aktivt jobba med de här sakerna.

Ofta när man ska skriva musik och skapa någonting är det så lätt att vara kritisk och bedöma redan innan det har kommit ut. Men genom den här boken har jag fått mycket hjälp att bara släppa det synsättet.

På ett annat ställe i boken står det ”*Kreativiteten blomstrar där den är trygg och blir accepterad*” och det har jag tagit fasta på och försöker att inte bedöma det som kommer ut när jag skriver, utan först låta det flöda fritt utan förutfattade meningar. Sen måste man ju titta objektivt på låten, men inte i första hand utan först bara skriva och se vad som kommer ut.

Låtarna

Stop for a while

Den här låten kom till när det var många i min närhet som gjorde slut och jag hörde från många olika håll om folk som skilde sig efter att ha levt ihop väldigt många år. Och den ena historien var värre än den andra, med väldigt jobbiga uppbrott. Då kände jag en hopplöshet och undrade om kärleken verkligen kan hålla hela livet och om man kan lita på någon.

Då skrev jag den här låten som handlar om kommunikation och hur viktigt det är att prata med varandra och lyssna på varandra. Att man inte bara kör på utan att känna efter utan att man verkligen tar sig tid att jobba på relationen.

Första idén till den här låten var en ackordföljd som jag satt ganska länge och spelade på, sedan kom melodin och sist texten.

Jag hade lite problem med arrangemanget till en början. Jag visste inte alls hur jag ville att den skulle låta och inget kändes bra. På första repet hittade vi ingen lösning som var bra utan allt kändes fel och krystat. Så vi gav upp och kom överens om att tänka över låten tills nästa rep för att se om vi hade några nya idéer då.

På andra repet testade vi en idé som Kristian hade om att vi skulle gå ner på refrängerna och ta bort trumkompet, istället för att lyfta och göra en typisk refräng. Och det kändes bra direkt! Det blev som att allt stannade upp och öppnades och det passade så bra för att första frasen i refrängen är ”Stop for a while and listen to the ones you love...” så det kunde inte bli mer passande. Nu kom låten verkligen till sin rätt och texten och känslan kom fram.

Take me far away

Den här låten är en riktig ”feel good” låt som handlar om lycklig kärlek. Jag fick idén till låten när jag tänkte på hur jag och min kille träffades så verserna är tagna ganska direkt från den tiden i mitt liv. Texten var därför inte så svår att skriva, den föll sig ganska naturligt, det var bara att berätta. Även när jag skrev den här låten satt jag vid pianot och jammade en ackordrunda och ganska snart kom jag på temat för låten.

Jag visste inte riktigt hur jag ville arra den här låten heller. Jag hade spelat den förut men var inte riktigt nöjd med hur den blev. Det var lätt att spela den för fort och det blev inte så svängigt som jag ville och det var svårt att hinna med texten. Det är väldigt mycket text och det är viktigt att den är rytmisk och tajt.

Jag ville att låten skulle kännas glad, lätt och lycklig, som att man är på väg någonstans och inget är omöjligt, så den behövde ett arrangemang som passade in på den beskrivningen. Och jag blev väldigt nöjd med resultatet!

Låten är väldigt luftig i verserna med bara trummor, en basgång och en syntslinga, så mycket fokus ligger på sången. Och i refrängen blir det en fetare ljudbild när kör och flera syntar kommer in. Kristian har fått ganska fria händer när det gäller syntljud och olika syntslingor och jag har blivit väldigt nöjd med hans idéer.

There's so much that we don't know

Det här är en låt som har haft ganska många skepnader. Jag har arrat och arrat och arrat och skrivit om verser och tagit bort verser, och ganska länge var jag inte helt nöjd med den. Men jag tog med mig den här låten på en lektion med Doug Harrington och diskuterade texten och kom då fram till att ta bort en vers som sa samma sak och som bara blev en upprepning. Och efter den ändringen kändes det som att låten landade. Låten handlar om att det är så mycket som vi inte vet, därav låttiteln, och att det finns mycket saker som man skulle vilja ha svar på. Och att man kanske inte behöver ha svar på allt...?!

När vi repade diskuterade vi lite olika upplägg och kom fram till en bra lösning till slut. Det var lätt att bara spela på med samma komp hela låten och det gjorde låten ganska platt och intetsägande. Så gitarren fick börja själv i introt och sen i första versen kom hela kompet in och på alla refränger slutar trummorna kompa och målar bara lite på cymbalerna. När vi kom till sticket gjorde vi en tydlig markering på de första fyra åttondelarna och det gör att det känns puttrande, som att det är på väg någonstans. Och i sista versen är det bara sång och gitarr för jag ville verkligen få fram texten där.

Would you

Den här låten hade en ganska lång process. Första idén till låten kom för några år sedan och det var den repeterade pianofiguren som präglar hela låten. Jag skrev även en vers men den blev jag inte helt nöjd med och kände då att jag hade fastnat. Så jag lät låten vila och glömde faktiskt bort den.

Sedan lyssnade jag igenom en mapp på mp3 spelaren med låtidéer och hittade den igen i höstas, och då lossnade texten. Jag hade redan en melodi sedan tidigare och då passade den nya texten in.

Jag funderade väldigt mycket över livet då och över olika val man gör. Så låten handlar om hur man kan veta att man gör rätt och hur man kan lita på att människor i ens närhet gör rätt. Att våga lita på en annan människa även fast man inte har några garantier.

Jag var ganska klar över arrangemanget på den här låten. Jag ville att den skulle vara ganska avskalad och att verserna skulle präglas av den tydliga pianofiguren.

So much more.

Den här låten skrev jag klart kvällen innan våra första rep. Det var en sån låt som bara kom till mig. Jag hade funderat en del på hur lätt det kan vara att döma en person utan att man egentligen känner den och att det kan vara svårt att ändra sin uppfattning när man väl har gjort sig en. Och då kom den här låten till.

Den är lite rockigare än de andra låtarna, och det behövde den. Den har en annan sorts upprördhet och kaxighet som behövde komma fram. Arret på den här låten föll sig väldigt naturligt och den kändes bra direkt.

Det praktiska

Vi hade tre intensiva rep inför inspelningen och det kändes väldigt bra och jag kände mig trygg med att det skulle bli bra.

Magnus som har hand om stora studion på skolan var sjuk när vi skulle spela in så Jonas Forsberg hoppade in som tekniker istället. Det funkade bra och vi hann med allt vi ville.

Vi lade grunderna först, trummor och bas. Men keyboard och gitarr spelade ändå så att alla skulle få samma feeling för låtarna som när vi repade. Vi gjorde några tagningar på varje låt och det gick väldigt bra.

Sen när Aron och Henrik var klara med trummor och bas spelade vi in Kristians flygelpålägg och efter det hade vi ingen tid kvar.

Resten av påläggen har vi lagt på andra ställen, Johan la gitarr hemma hos sig och Kristian la syntpålägg hemma hos sig.

Jag spelade in all sång hemma hos mig. Jag använde mig av min MacBook och av programmet Logic 8, ett externt ljudkort M-audio fast track Pro och en condensator mikrofon AKG c3000.

Julia Nilsson la alla överstämmor och jag la alla understämmor och det blev väldigt bra. Vi har sjungit mycket tillsammans och våra röster passar väldigt bra ihop.

Efter att alla pålägg var klara mixade jag låtarna tillsammans med Jonas Forsberg. Vi satt både i semistudion och i 345. Det funkade väldigt bra och jag är över lag nöjd med resultatet.

Reflektioner

Det har varit väldigt roligt att spela in. Framförallt att kunna sitta hemma och spela in sång, jag har lärt mig väldigt mycket av det och det känns roligt att ha lärt sig att använda Logic och ha mer koll på det tekniska. Utöver den kursen i Logic som vi hade på skolan har jag suttit och kollat in hur teknikerna i semistudion jobbar och skrivit ner saker som är användbara och det är väldigt roligt att kunna, framförallt när jag har suttit själv och spelat in sång och editerat efteråt.

Jag har jobbat en del med att lägga dubbar på refränger och det har varit väldigt kul, det har jag inte gjort på tidigare inspelningar och jag gillar det soundet.

Det som var skönt med att spela in all sång själv var att man inte behövde ta hänsyn till någon annan. Jag behövde inte boka semistudiotid och anpassa mig efter de tider som finns att boka där. Och det är inte alls samma tidspress som när man vet att man har två låtar kvar att lägga sång på men bara en halvtimme kvar i studion.

Om man inte hade en bra dag rent röstmässigt så kunde jag bara testa nästa dag när jag spelade in hemma.

En nackdel är att man blir sjukt petig och kan spela in hur många tagningar som helst och man blir aldrig nöjd. Man har ingen att bolla med på samma sätt som när man jobbar med en tekniker. Det finns absolut både för och nackdelar med att spela in hemma men jag känner att fördelarna ändå väger över.

En annan sak som jag vet sedan tidigare men som jag har fått känna på även denna gång är att allt tar så mycket längre tid än vad man tror. Ett exempel är när vi skulle börja mixa låtarna och vi hade tre timmar vid första tillfället, då tänkte jag att vi skulle säkert hinna med minst två låtar, kanske tre- vi hann inte ens klart med en. Så vi har lagt ner mycket mer tid på mixningen än vad jag hade beräknat, och vi skulle säkert kunna lägga ner lika mycket till om man skulle vara väldigt petig. Men över lag känner jag att jag har varit bättre på att beräkna tiden den här gången

När man är inne i en utbildning och jobbar mycket med sin röst och sin musik så brottas man mycket med funderingar: vem *är* jag som sångerska och vem jag *vill* vara. Vad är det som jag tycker är viktigast, vad är det jag vill uttrycka, vilken väg vill jag ta.

Jag har känt att jag vill täcka upp så mycket som möjligt och vara så bred som möjligt för att kunna göra allt. Det är väldigt roligt att kunna göra många olika saker och jag tycker om att spela olika genrer och olika stilar, men ibland kan jag känna att det vore bra att verkligen känna efter och välja sin egen väg.

Men när det gäller min egen musik känner jag mer än någonsin att jag har börjat hitta mitt sound och vad som är jag. Och jag känner att det inte behöver vara ett hinder att man gör olika saker musikaliskt utan snarare en tillgång, att man kan inspireras av olika genrer istället för att bli splittrad.

Efter två år på Musikhögskolan gjorde jag ett studieuppehåll, jag kände mig väldigt skoltrött och inte alls sugen på att plugga. Jag var rent av trött på musik och det var inte roligt längre, så det tog jag som en varningssignal och valde att göra andra saker ett år. Och det var väldigt bra för min kreativitet och för min glädje för musiken.

Under det året jobbade jag på Voice Centre, på färdtjänsten och så spelade jag litegrann, men bara saker som jag tyckte var roligt.

Sen på vårterminen reste jag och min kille till Thailand en månad. Det var väldigt roligt att göra nåt helt annat och möta en annan kultur och se nya saker.

Jag tror att jag verkligen behövde komma bort från skolan ett tag och tänka på nåt annat, jag hade bara gått från skola till skola hela mitt liv och när det man tycker mest om att göra bara känns jobbigt tror jag att man måste stanna upp.

Sedan när jag kom tillbaka till skolan kändes allt mycket roligare och jag var taggad på att plugga igen. Samt att jag började skriva mer musik efter det året och det kändes bra. Jag började även använda projekten på skolan till att göra egen musik. Jag hade på nåt sätt blivit redo att ta tag i den biten. Så för mig var det bara positivt att göra ett avbrott i studierna för att hitta tillbaka till glädjen i musiken.

Under det här arbetet har det varit väldigt skönt att spela med folk som man trivs med och som man märker tycker att det är kul och som ger av sig själva. Det har varit ett väldigt skönt gäng och det vore kul om vi kommer att fortsätta spela tillsammans i den här konstellationen. Jag känner att jag har växt både musikaliskt men också självförtroendemässigt. Att jag vågar tro mer på det jag gör och min egen kreativitet.

När jag jämför den här inspelningen med tidigare inspelningar av mig själv så hör jag tydligt att jag har utvecklats rent röstmässigt och det känns roligt. Att jag vågar ta ut svängarna mer än tidigare, både dynamiskt och röstmässigt med olika sound och klanger, och jag tar mer vara på mina egna idéer. Rent tekniskt har jag utvecklats och behärskar saker som jag inte gjorde tidigare, jag har mer kontakt med stödet och blir inte trött i rösten på samma sätt längre.

Jag tycker mycket om hur låtarna och arrangemangen blev, jag känner mig överlag väldigt nöjd. Jag känner att jag mer än någonsin börjar hitta mitt eget sound och hur jag vill att det ska låta. Sen kommer det säkert ändras med tiden och man kommer att vilja göra nya saker men jag tror att det är viktigt att man följer sina visioner och låter de utvecklas.

Även om jag är väldigt nöjd med låtarna så finns det alltid saker som man hänger upp sig på och som man skulle vilja ändra t.ex. någon detalj i sången eller fraseringen. Men jag känner att jag får vara nöjd nu och om jag vill ändra något någon gång så kan man alltid göra det. Jag har fått många positiva reaktioner på inspelningen och på mina låtar och det är väldigt roligt!

Hur framtiden kommer att se ut är svårt att säga men jag kommer att fortsätta att skriva eget och spela in mer och experimentera med olika sounds. Just nu är jag väldigt sugen på att spela in mer så det kommer jag nog att göra en del framöver, och någon gång vore det självklart väldigt roligt om man skulle ge ut en skiva med sin egen musik och känna sig nöjd och stolt över den.

Sedan ska jag försöka komma ut och spela mer med min egen musik, jag har mest suttit hemma och skrivit och sen spelat in de senaste två åren, men inte spelat ute någonstans med min egen musik.

Jag smög in någon egen låt i repertoaren när jag spelade på en vernissage men annars har det mest blivit covers när jag spelar ute. Jag har nog varit lite rädd för att visa upp mina egna grejer. Det är så stor skillnad att spela covers och att spela egen musik, när det är ens egna låtar kommer det så nära och man känner att man verkligen måste stå för det och att det på nåt sätt representerar hela en själv. Men det är ju den närheten jag egentligen vill åt så det är väl bara att kasta sig ut...

Vi spelade på New Sound Made för en vecka sedan och det var väldigt roligt och jag fick verkligen mersmak för att dela med mig av min musik!

Jag kommer att fortsätta att spela i olika konstellationer och olika sammanhang, jag har lite olika projekt på gång så vi får se vad som händer. Jag sjunger bl.a. i gospel/funk/r'n'b gruppen "Joakim Arenius & Praise Unit" och vi kommer ge ut våran andra skiva sommaren 2009. Det känns väldigt kul, vi ska bl.a. göra ett projekt med Svenska Kammarorkestern i december i år, det blir spännande.

Sedan ska jag försöka frilansa så mycket som möjligt och kombinera det med att jobba som sångpedagog.

Tiden på Musikhögskolan har inte bara varit en dans på rosor men när jag tittar tillbaka på mina fyra år på skolan så har det mestadels varit bra och jag har utvecklats mycket och nu känner jag mig redo för att på riktigt prova mina egna vingar.

Referenslitteratur

Cameron, Julia. *Öka din kreativitet- Den artistiska vägen*(G.P. Putnam's Sons USA) 1992
(1995)

Texter

Stop for a while

She painted pictures of the life that she thought about
But she can see he doesn't know what she's talking about
He was busy tryin to focus to read her mind
But everything that she said just passed him by, oh, just passed him by
Everything she said just passed him by

Stop for a while and listen to the ones you love
Stop for a while and open up
Stop for a while and don't pretend that it's alright
Can you keep the promises you've made
Can you keep the promises, you've made

They've been together for twenty years but everyday
They fight about things and it keeps getting in their way
The wall between them grows and soon it'll reach the sky
Impossible to tear it down and they will wonder why,
They will wonder why

Stop for a while and listen to the ones you love
Stop for a while and open up
Stop for a while and don't pretend that it's alright
Can you keep the promises you've made
Can you keep the promises, you've made

You better stop for a while, stop for a while, you better stop oh oh oh
You better stop for a while, take a good look around you
You better stop for a while, stop for a while, stop for a while, stop for a while
You better stop for a while, stop for a while

Stop for a while and listen to the ones you love
Stop for a while and open up
Stop for a while and don't pretend that it's alright
Can you keep the promises you've made
Can you keep the promises, you've made

Take me far away

And I was taking a walk downtown, I didn't see you when you walked by
and then you called my name
And then you said you wanted me to come to visit your new place
and then I smiled because I really wanted to

Take me far away and I will hold on to your hand
Take me far away, show me places I've never seen before

You know we've said it a million times that there has always been this special thing about us
But I will never understand that the way you hold my hand
could ever make me feel this good inside

Take me far away and I will hold on to your hand
Take me far away, show me places I've never seen before

You can never know what a new day will bring more reasons to sing,
but if you keep your eyes open You will see

And I was taking a walk downtown, I didn't see you when you walked by
and then you called my name
And then you said you wanted me to come to visit your new place
and then I smiled because I really wanted to

Take me far away and I will hold on to your hand
Take me far away, show me places I've never seen before

There's so much that we don't know

When the wind blows and it's cold outside
Then I long for the warmth of daylight

**Then take my hand and don't let go
Cause there's so much that we don't know**

When the snow falls and it covers the ground
Makes it harder to see, things I used to recognize

**Then take my hand and don't let go
Cause there's so much that we don't know**

I've tried to be openminded there are many ways
But I can't find the missing pieces, they seem to be out of reach for me
Though my sight is blurry I do, believe that you will, illuminate the answers
That I need, oh that I need

Sometimes it scares me, all the colours of life,
but it's easier when you've watch them pass you by

**Then take my hand and don't let go
Cause there's so much that we don't know**

**Then take my hand and please let go
of all the things that we don't know**

Would you

There's a road I'll walk by myself even if you say you want to join me
You can never really know what I feel inside
I can try to let you in I can tell every secret that I have and then, I will cry oh yes I will

**But would you know me then would you love me then would you stay here in my arms
Would you share with me all the thoughts you have, would you would you**

Can you make such big promises do you trust yourself that you can keep them
Or will you wake up someday and realize you were wrong
How can I know and how can you know we just have to do the things we believe in
And hope they are right oh, I hope they're so right

**But would you know me then would you love me then would you stay here in my arms
Would you share with me all the thoughts you have, would you would you**

In the end you're all alone with yourself

**But would you know me then would you love me then would you stay here in my arms
Would you share with me all the thoughts you have, would you would you**

**But would you know me then would you love me then would you stay here in my arms
Would you share with me all the thoughts you have, would you would you**

So much more

Imagine me saying this to easy
Imagine me coming 'round to soon
Imagine her cryin out without weeping
Imagine him walking on the moon

**No you won't see what's right cause you can't see nothing
Unless it's just there in front of you
If you open your eyes you would discover
that there's so much more so much more to see, to see, oh to see**

Imagine him taking a stand for that weak man
Imagine her turning around for good
Imagine them letting go of addiction
Imagine you would open up and have a little faith

**No you won't see what's right cause you can't see nothing
Unless it's just there in front of you
If you open your eyes you would discover**

**No you won't see what's right cause you can't see nothing
Unless it's just there in front of you
If you open your eyes you would discover
that there's so much more so much more to see, to see, oh to see**